

Uitkomsten tussentijdse controle 2019

Waterschap Hunze en Aa's | 13 januari 2020

VERTROUWELIJK

Het dagelijks bestuur van Waterschap Hunze & Aa's
T.a.v. de weledelgeleerde heer drs. ing. H. Küpers, secretaris-directeur
Postbus 195
9640 AD VEENDAM

Groningen, 13 januari 2020

REQ4125002/mh

Uitkomsten tussentijdse controle 2019

Geachte heer Küpers,

In het kader van de controle van de jaarrekening 2019 van Waterschap Hunze en Aa's brengen wij u hierbij verslag uit omtrent onze bevindingen naar aanleiding van onze interim-werkzaamheden.

In dit rapport behandelen wij ondermeer onze bevindingen en mogelijke verbeterpunten op het gebied van uw administratieve organisatie en interne beheersing.

Onze bevindingen vloeien voort uit onze gebruikelijke werkzaamheden voor de jaarrekeningcontrole die naar onze mening van belang zijn voor het management en het dagelijks bestuur. Dit heeft tot doel vanuit onze natuurlijke adviesfunctie een bijdrage te leveren aan het zelf controlerende vermogen van uw organisatie.

Wij hebben onze bevindingen toegelicht en besproken met de portefeuillehouder FAZ, de secretaris-directeur, het afdelingshoofd PFB, de controller en de senior beleidsadviseur financiën.

Wij volgen de wijze waarop binnen uw waterschap wordt omgegaan met punten uit eerdere rapporten. Wij stellen dergelijke punten opnieuw aan de orde indien wij van mening zijn dat nadere aandacht van het management nog steeds op zijn plaats is.

Wij spreken onze waardering uit voor de plezierige samenwerking met de medewerkers van het waterschap.

Met vriendelijke groet,
Ernst & Young Accountants LLP

D.E. Engwerda RA

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Waterschap Hunze en Aa's aandachtspunten & ontwikkelingen	7
▶ Stand van zaken samenwerking tussen Waterschap en NKB evenals tussen de accountants	
▶ Aanbestedingen	
Interne beheersing	12
▶ Entity level controls/beheersing- en controlesysteem	
▶ Interne beheersomgeving	
▶ Risicomanagement	
▶ Beheersmaatregelen	
▶ Informatie en communicatie	
▶ Monitoring	
Bijlagen	19

Totaal aantal pagina's: 22

Inleiding

Inleiding

Inhoud managementletter

In onze managementletter rapporteren wij over onze bevindingen op het gebied van uw administratieve organisatie en interne beheersing. Bij deze bevindingen geven wij de risico's weer en doen wij aanbevelingen ter verbetering indien wij daarvoor mogelijkheden zien. Wij wijzen u erop dat een managementletter van nature kritisch van aard is, omdat deze zich richt op te verbeteren aspecten.

Onze bevindingen vloeien voort uit onze gebruikelijke werkzaamheden voor de jaarrekeningcontrole. Deze werkzaamheden zijn primair gericht op het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening van het Waterschap Hunze en Aa's op het gebied van getrouwheid en rechtmatigheid en omvatten daarom niet alle zaken die bij een specifiek op de organisatie gericht onderzoek naar voren zouden komen.

Wij volgen de wijze waarop binnen uw organisatie wordt omgegaan met punten uit eerdere managementletters. Wij stellen dergelijke punten opnieuw aan de orde indien wij van mening zijn dat nadere aandacht van het management nog steeds op zijn plaats is. Tot slot wijzen wij erop dat deze managementletter de bevindingen bevat zoals tot dusverre opgedaan. Na afloop van de jaarrekeningcontrole zullen wij in ons accountantsverslag een samenvatting opnemen van de belangrijkste bevindingen ten behoeve van het algemeen bestuur.

Onze controleaanpak: data-analyse vormt de basis voor onze controle

Onze controle van de jaarrekening is gebaseerd op risicoanalyse, waarbij de diepgang van onze controlewerkzaamheden voor individuele (bedrijfs)processen en jaarrekeningposten afhangt van omvang en risicoprofiel. De risicoanalyse is een doorlopend proces en stellen wij gaandeweg bij indien dit noodzakelijk wordt geacht. Ditzelfde geldt voor onze kernpunten in de controle. Dit betekent dat wij alle risico's die relevant zijn voor de betrouwbare en rechtmatige verantwoording van de jaarrekening van het waterschap Hunze en Aa's in onze controle betrekken en opvolgen met controlewerkzaamheden. Zie voor de kernpunten de volgende pagina.

Wij hanteren primair een gegevensgerichte controleaanpak, gericht op een betrouwbare totstandkoming van de jaarrekening. De uitvoering van onze gegevensgerichte controlewerkzaamheden is primair gebaseerd op data-analyse. Dit betekent dat wij voor de bepaling van de (significante) aandachtsgebieden voor onze controle, alsmede onze risicoanalyse reeds diverse analyses op het grootboek, waaronder de significante bedrijfsvoeringsprocessen, hebben uitgevoerd. Daarnaast hebben wij tijdens onze interim-controle voor de significante bedrijfsvoeringsprocessen diverse data-analyses uitgevoerd met betrekking tot de transacties in de eerste negen maanden.

Beheersing op organisatieniveau

Frauderisico's en integriteit, corruptie en non-compliance

Kernpunten in onze controle

De tot op heden onderkende belangrijkste risico's en kernpunten in onze controle zijn:

- ▶ Frauderisico's, waaronder het (op basis van de Nederlandse Controlestandaarden) inherent bestaande risico op doorbreking van de interne beheersingsmaatregelen in de organisatie door management en/of dagelijkse bestuur. Dit risico raakt met name de mogelijke beïnvloeding van de (schattings)posten en toelichtingen daarvan bij het opstellen van de jaarrekening. Voor het waterschap betreffen dit met name de voorzieningen (wachtgelden/voormalig personeel en bestuur [inclusief Hefpunt]).
- ▶ Naleving van- en toelichting op de Wet Normering Topinkomens (WNT) in de jaarrekening 2019: als gevolg van de complexe wet- en regelgeving met betrekking tot de WNT bestaat het risico dat de toelichting op de naleving van de WNT in de jaarrekening onjuist/onvolledig is.
- ▶ Naleving van de Europese aanbestedingsrichtlijnen (rechtmatigheid van de inkopen en aanbestedingen): gegeven de complexe Europese wet- en regelgeving met betrekking tot aanbestedingen bestaat het risico dat inkopen onterecht niet Europees worden aanbesteed, waardoor de inkooplasten in de jaarrekening onrechtmatig zijn.
- ▶ Heffing en invordering van de belastingen door Gemeenschappelijke Regeling Noordelijk Belastingkantoor (inclusief controle daarvan door de huisaccountant van het NBK: Astrium) en verantwoording van de belastingopbrengsten in de exploitatierekening.

Onze werkzaamheden zijn niet primair gericht op het opsporen van fraudes of onregelmatigheden in uw organisatie. Op basis van de geldende wet- en regelgeving (artikel 11 lid k van EU-verordening 537/2014, alsmede de Nederlandse Standaard 240) informeren wij het dagelijks bestuur over significante kwesties in verband met de tijdens de controle geconstateerde niet-naleving of vermoedelijke niet-naleving van wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen, voor zover deze relevant worden geacht voor het vermogen van het algemeen bestuur om haar taken te vervullen. Daarnaast rapporteren wij fraude en illegale handelingen waarbij het hoger kader (ambtelijke organisatie/bestuur) is betrokken en over fraude en illegale handelingen (of deze nu door het hoger kader of door andere werknemers zijn veroorzaakt) die een onjuistheid van materieel belang in de jaarrekening tot gevolg hebben. Dit is tot op heden niet aan de orde geweest.

Beheersing op organisatieniveau

Frauderisico's en integriteit, corruptie en non-compliance

Bovenstaande risico's en kernpunten zullen bij de jaarrekeningcontrole en het accountantsverslag verder worden uitgewerkt. In de navolgende pagina's wordt nader ingegaan op de volgende ontwikkelingen en aandachtsgebieden voor de controle van de jaarrekening 2019:

- ▶ samenwerking met Gemeenschappelijke Regeling Noordelijk Belastingkantoor (NBK) en haar accountant (aandachtspunt audit commissie);
- ▶ aanbestedingen.

Waterschap Hunze en Aa's – aandachtspunten & ontwikkelingen

Stand van zaken samenwerking tussen Waterschap en NBK evenals tussen de accountants

Samenwerking Waterschap, NBK, EY en Astrium

NBK stelt de eindafrekening heffingen en inningen van belastingen op ten behoeve van Waterschap Hunze en Aa's met daarin opgenomen de gegevens van de belastingopbrengsten over 2019 en de daarmee samenhangende balansposten. Deze eindafrekening wordt opgesteld op basis van het door de NBK opgestelde model Verantwoording NBK (bijlage 1 van het verantwoordings- en controleprotocol) en dient te worden voorzien van een controleverklaring door Astrium (huisaccountant NBK) inzake getrouwheid en rechtmatigheid. Bij de controle van de jaarrekening van Waterschap Hunze en Aa's maken wij gebruik van de eindafrekening, en de daarbij door Astrium te verstrekken controleverklaring. EY heeft daarom aan Astrium instructies verstrekt ten aanzien van haar controle, waarbij wij Astrium hebben verzocht specifieke aandacht te schenken aan de volgende onderwerpen:

- ▶ Juiste en volledige verwerking van data.
- ▶ Juiste en rechtmatige inschatting inbaarheid belastingdebiteuren.
- ▶ Juiste, volledige en rechtmatige verantwoording van belastingopbrengsten in relatie tot de gebruikte brondata, afgrenzing en schattingselementen, inclusief opvolging risico op het door het management doorbreken van interne beheersingsmaatregelen.
- ▶ Juiste, volledige en rechtmatige verantwoording van kwijtscheldingen.
- ▶ Werking van geautomatiseerde controlemaatregelen en algemene ICT-beheersmaatregelen.
- ▶ Adequate dossiervorming.
- ▶ Naleving van de tussen de NBK en het waterschap overeengekomen Service Level Agreement (SLA).
- ▶ Naleving wet- en regelgeving.
- ▶ Naleving overeengekomen planning en tijdpad.
- ▶ Terstond melden van feiten en/of omstandigheden met een materiële impact op de verantwoording dan wel de controleverklaring of de naleving van planning en tijdpad.

Op basis van ervaringen in het afgelopen jaar en ontvangen management letter van het NBK hebben wij Astrium gevraagd aanvullende werkzaamheden te laten uitvoeren ten aanzien van de volgende onderwerpen:

- ▶ de bepaling van de toegekende en verantwoorde kwijtscheldingen;
- ▶ de bepaling van nog op te leggen aanslagen van het huidige en voorgaande boekjaren.

Stand van zaken samenwerking tussen Waterschap en NBK evenals tussen de accountants

Samenwerking Waterschap, NBK, EY en Astrium (vervolg)

Wij monitoren de naleving van gemaakte afspraken omdat deze naleving van essentieel belang is om tijdig de jaarrekening van Waterschap Hunze en Aa's te kunnen opmaken en controleren.

De naleving van gemaakte afspraken blijkt ook uit de managementletter 2019, opgesteld door Astrium en gedateerd op 25 november 2019. Samengevat informeren wij u over de volgende in deze Managementletter benoemde ontwikkelingen:

- ▶ Het beeld van Astrium is dat de administratieve organisatie en interne beheersing van het NBK in de basis voldoet aan de daaraan te stellen eisen.
- ▶ De geautomatiseerde controleomgeving blijft een belangrijk aandachtspunt, mede doordat de belastingapplicatie nog niet naar behoren werkt.
- ▶ Mede vanwege het vorige punt zijn de gemaakte afspraken over de omvang en tijdigheid van de aanslagoplegging nog niet behaald. Als gevolg daarvan zijn (in elk geval tot en met 31 oktober 2019) achterstanden ontstaan ten aanzien van het opleggen van belastingaanslagen en het innen daarvan.
- ▶ Indien de genoemde achterstanden zich per 31 december 2019 nog voor doen, dan zal dat voor Waterschap Hunze en Aa's een toename van de schattingonzekerheid met betrekking tot haar mogelijk oninbare belastingdebiteuren betekenen. Wij adviseren u rekening te houden met deze toegenomen schattingonzekerheid bij het bepalen van de voorziening uit hoofde van oninbare belastingdebiteuren.

Aanbestedingen

Aanbestedingen

De controle op de naleving van de (Europese) aanbestedingsprocedures is van toepassing in het kader van de controle van de rechtmatigheid voor decentrale overheden zoals het waterschap.

In het Controleprotocol 2018 is opgenomen dat de accountantscontrole van rechtmatigheid limitatief gericht is op de naleving van wettelijke kaders zoals die zijn opgenomen in het normenkader voor de rechtmatigheidscontrole. Dat betekent dat louter aanbestedingen boven de Europese aanbestedingsgrenzen in onze controle van de jaarrekening 2019 in aanmerking worden genomen om te toetsen of sprake is van een financiële rechtmatigheidsfout en mee worden gewogen in onze controleverklaring. Voor Inkoop en Aanbestedingen is het volgende normenkader van belang voor onze controle:

- ▶ aanbestedingswet 2012;
- ▶ aanbestedingsreglement werken 2012;
- ▶ gids Proportionaliteit.

Het interne aanbestedingsbeleid werkt overigens met lagere aanbestedingsgrenzen en wordt intern getoetst op basis van verbijzonderde interne controle. Het interne aanbestedingsbeleid maakt geen deel uit van onze controle.

De werkzaamheden die het controleteam heeft uitgevoerd ten aanzien van aanbestedingen bestaan uit het beoordelen van opzet, bestaan ten aanzien van de specifieke beheersmaatregelen in het kader van de aanbestedingsprocedures. Belangrijkste aandachtspunten bij deze beoordeling zijn (waarbij wij overigens geen bijzonderheden hebben geconstateerd):

- ▶ Aansluiting eigen inkoop- en aanbestedingsbeleid op de geldende externe wet- en regelgeving.
- ▶ Aanwezigheid contractenregister.
- ▶ Aanwezigheid van een verplichtingenadministratie.
- ▶ Aanwezigheid van spend-analyses.
- ▶ Aanwezigheid zichtbare interne beheersingsmaatregelen ter controle op de naleving van de geldende interne en externe aanbestedingsregels.
- ▶ Tevens is hierbij aandacht geschonken aan de geautomatiseerde beheersmaatregelen en algemene IT-beheersmaatregelen.

Ten aanzien van de aanbestedingen hebben wij reeds de eerste negen maanden gecontroleerd (met uitzondering van de onderwerpen welke hierna zijn uitgewerkt) en hierbij geen afwijkingen geconstateerd. De hierna uitgewerkte onderwerpen zullen per jaareinde aanvullend worden gecontroleerd.

Aanbestedingen

Toepassing raamovereenkomsten

Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft in zijn arrest van 19 december 2018 eerder verduidelijkt dat de aanbestedende dienst verplicht is om de "maximale hoeveelheid" prestaties die zullen worden opgedragen onder de raamovereenkomst al in de aanbestedingsstukken te vermelden. Zodra dat maximum wordt bereikt, kan de volgende opdracht die onder de scope van de raamovereenkomst valt daaronder niet meer zonder meer worden opgedragen. De verplichting om de maximale hoeveelheid te vermelden geldt zowel voor het opgeven van het maximale aantal leveringen of diensten dat zal worden afgenomen, als de maximale waarde in euro's daarvan.

Wij adviseren het waterschap om inzicht te krijgen in zijn raamovereenkomsten en te analyseren of deze maximeringen in deze overeenkomsten zijn opgenomen. Indien hier sprake van is adviseren wij continue te monitoren in welke mate de raamcontracten uitgenut zijn. Indien dit het geval is dient tijdig een nieuwe aanbestedingsprocedures gestart te worden.

Raamovereenkomst met meer dan één ondernemer

Wij hebben vastgesteld dat er in 2019 een raamovereenkomst is afgesloten met meer dan één ondernemer. Dit betreft een raamovereenkomst waarbij in de raamovereenkomst niet alle voorwaarden zijn bepaald, en de aanbestedende dienst aan de betrokken ondernemers vraagt om een (nadere) inschrijving in te dienen (mini-competitie) alvorens tot het gunnen van een nadere opdracht over te kunnen gaan. Hierbij moeten alle betrokken ondernemers voor elke opdracht worden gevraagd tot een offerteaanvraag, waarbij alle inschrijvingen moeten worden getoetst aan vastgestelde gunningscriteria. Als een minicompetitie wordt gestart is de opdrachtgever verplicht om alle partijen die een raamovereenkomst hebben gesloten voor de betreffende percelen en pakketten daarvoor uit te nodigen, waarbij een goede dossiervorming van belang is. Bij een minicompetitie hoeft men geen gebruik te maken van een elektronisch systeem voor het aanbesteden, wel dient een volledig aanbestedingsdossier te worden opgesteld.

Wij adviseren het waterschap om inzicht te krijgen in zijn te vergeven opdrachten via deze constructie en de documentatie rondom de mini-competitie bij te houden.

Interne beheersing

Interne beheersing

Entity level controls/beheersing- en controlesysteem

Interne beheersomgeving

Entity level controls/beheersing- en controlesysteem

Entity level controls richten zich op de beheersing van het waterschap als geheel en hebben een voorwaardelijk karakter als het gaat om de effectiviteit van het beheersing- en controlesysteem als geheel. De cultuur is hierbij een belangrijk element, welke sterk wordt bepaald door de Toon aan de top. Wij besteden bij onze controlewerkzaamheden aandacht aan uw entity level controls voor zover wij dit relevant achten voor onze jaarrekeningcontrole. De entity level controls maken integraal onderdeel uit van het beheersing- en controlesysteem van uw organisatie, dat in de volgende categorieën kan worden verdeeld:

- ▶ interne beheersomgeving;
- ▶ risicomanagement;
- ▶ beheersmaatregelen;
- ▶ informatie en communicatie;
- ▶ monitoring.

In het kader van onze controle van de jaarrekening 2019 gaan wij hieronder nader in op deze onderwerpen. Wij verstrekken u hierbij geen oordeel, maar willen u wel graag voorzien van een nader inzicht van deze aandachtsgebieden op onze controleaanpak en geven u graag onze mening als professional in dit kader.

Interne beheersomgeving

De effectiviteit van de interne beheersing wordt onder andere bepaald door de integriteit van het personeel en de bestuurders. Het belang van integriteit en ethische aspecten binnen het waterschap wordt door u onderkend en is verweven in de organisatiestructuur en administratieve organisatie/interne controle (AO/IC). Zo voert het waterschap een integriteitsbeleid voor medewerkers en is een klokkenluidersregeling (regeling procedure en bescherming bij melding vermoedens van een misstand) voorhanden.

Interne beheersing

Risicomanagement

Risicomanagement

Integraal risicomanagement is een procesmatig hulpmiddel om op een gestructureerde manier risico's in kaart te brengen, te evalueren en effectief en efficiënt hierop te reageren (bijvoorbeeld middels interne beheersing, voorkomen dat ze zich kunnen manifesteren of door het afsluiten van verzekeringen). Waterschap Hunze & Aa's gebruikt risicomanagement om effectief en efficiënt te kunnen reageren op voor haar relevante risico's. In dat kader is eerdere jaren een "achtergrondnotitie risicomanagement" opgesteld, die naar onze mening een goede basis heeft gevormd voor het implementeren van risicomanagement binnen uw organisatie.

De in de "achtergrondnotitie risicomanagement" beschreven stappen ten aanzien van implementatie van risicomanagement betreffen:

- ▶ risico-inventarisatie;
- ▶ risico-analyse;
- ▶ formuleren en implementeren beheersmaatregelen;
- ▶ bepalen benodigde weerstandscapaciteit.

Wij hebben op basis van ingewonnen inlichtingen en interne documenten beoordeeld op welke wijze bovengenoemde stappen zijn geïmplementeerd binnen uw waterschap en hebben onze waarnemingen ten aanzien daarvan opgenomen in dit verslag. Wij merken op dat uw organisatie goede stappen heeft gemaakt ten aanzien van de implementatie daarvan. Mogelijkheden tot verdere verbetering en aanvulling van uw documentatie ten aanzien van risicomanagement hebben wij in detail gedeeld en besproken met uw ambtenaren.

Risico-inventarisatie

Doelstelling van deze stap is het in kaart brengen van interne en externe gebeurtenissen die mogelijk een negatieve impact kunnen hebben op het behalen van de eerder geformuleerde doelstellingen in de categorieën:

- ▶ strategie van de organisatie;
- ▶ effectiviteit en efficiëntie van bedrijfsprocessen;
- ▶ betrouwbaarheid van de (financiële) informatieverzorging;
- ▶ naleving van relevante wet- en regelgeving.

Interne beheersing

Risicomanagement (vervolg)

De risico-inventarisatie is vastgelegd in het risicoregister, een Excel bestand dat is opgesteld naar aanleiding van een organisatie-brede inventarisatie van risico's die zijn geclassificeerd naar aard (compliance, strategisch en operationeel). Het register wordt periodiek in samenspraak met de budgethouders geëvalueerd en vervolgens aangepast en eventueel aangevuld door de afdeling PFB en de controller. In 2019 is een evaluatie uitgevoerd, maar er zijn geen aanvullende risico's onderkend.

Risico-analyse

Deze stap ziet toe op het analyseren van kans en impact van risico's, deze analyse is mogelijk zowel in- als exclusief de effecten van getroffen maatregelen. De risico-analyse is tevens vastgelegd in het risicoregister en is ingestoken exclusief de effecten van getroffen maatregelen. Per risico is vervolgens een risico-eigenaar beschreven, waarmee het verband met verantwoordelijkheden wordt verduidelijkt. Bovendien zijn risico's nader beschreven in de vorm van gebeurtenis, oorzaak en gevolg, wat bijdraagt aan het begrip van de betreffende risico's. Ook is per risico een inschatting gemaakt van kans en impact (inclusief financiële impact) in de vorm van een kwantitatieve score.

Formuleren en implementeren beheersmaatregelen

Doelstelling van deze stap is het bepalen van de meest geschikte reactie (vermijden, accepteren, beheersen of overdragen) per risico en vervolgens het beschrijven van deze reactie. Het risicoregister vermeldt per risico de geïdentificeerde beheersmaatregelen en gaat met name concreet in op de reactie "beheersen". Het risicoregister heeft met name als doel om niet beheerste risico's te kunnen identificeren (die vervolgens in het bestuursverslag worden beschreven), dat doel wordt naar onze mening adequaat nagestreefd.

Interne beheersing

Risicomanagement (vervolg)

Bepalen benodigde weerstandscapaciteit

Het waterschap heeft de uitkomsten van het risicomanagement gebruikt om een inschatting te maken van het benodigde weerstandsvermogen. Daarmee is het verband tussen risico's en weerstandsvermogen concreet tot uitdrukking gebracht en vastgelegd in het risicoregister, wat naar onze mening het inzicht in de benodigde reserves vergroot. Zoals eerder opgemerkt, merken wij op dat het scoren van risico's en het bepalen van de relatie met het weerstandsvermogen relatief complex is en een hoge mate van schattingsonzekerheid kent. Wij onderstrepen daarom het belang van periodieke evaluatie van risico's (op basis van doorlopen van genoemde stappen) en hebben geconstateerd dat deze periodieke evaluatie inderdaad plaatsvindt.

De beschrijving van risico's zoals opgenomen in de risicoparagraaf van het jaarverslag ziet, zoals ook in de inleiding beschreven, met name op de risico's waarvoor geen of slechts gedeeltelijk maatregelen zijn getroffen of kunnen worden getroffen, die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie van het waterschap. Het waterschap kiest er bewust voor om louter (niet volledig beheerste) risico's te benoemen die een materiële impact hebben op de omvang van het weerstandsvermogen.

Interne beheersing

Beheersmaatregelen

Tijdens onze interim-controle hebben wij de opzet en bestaan van interne beheersmaatregelen, die relevant zijn in het kader van onze controle van de jaarrekening, getoetst. Op basis van interviews met uw medewerkers en het controleren van documenten (bijvoorbeeld inkoopfacturen, aanbestedingsdocumenten) hebben wij inzicht verkregen in het kritieke pad van uw processen, de relevante procesrisico's en de ingerichte interne beheersingsmaatregelen. Onze controle was met name gericht op de volgende processen, waarbij per proces de huidige status van onze controle is weergegeven:

- ▶ Opstellen van financiële verantwoordingen : opzet en bestaan van interne beheersmaatregelen is vastgesteld, aansluiting tussen financiële administratie en de jaarrekening wordt gegevensgericht gecontroleerd.
- ▶ Treasury: opzet en bestaan van interne beheersmaatregelen is vastgesteld, mutaties in financieringen worden gegevensgericht gecontroleerd.
- ▶ Schattingen: opzet en bestaan van interne beheersmaatregelen is vastgesteld, adequate toepassing van gehanteerde veronderstellingen en bepaling van voorzieningen wordt in het voorjaar van 2020 gecontroleerd.
- ▶ Inkopen en rechtmatigheid: opzet en bestaan van interne beheersmaatregelen is vastgesteld, een nadere opvolging van deze controle (ten aanzien van de transacties geregistreerd in het laatste deel van het boekjaar) zal worden uitgevoerd in het voorjaar van 2020. Tot op heden zijn geen bijzonderheden geconstateerd ten aanzien van rechtmatigheid. Voor inkopen hebben wij tevens gebruik gemaakt van data-analyse ten behoeve van een risico-gerichte controleaanpak.
- ▶ Aanbestedingen: opzet en bestaan van interne beheersmaatregelen is vastgesteld, aanbestedingen worden gegevensgericht gecontroleerd in het voorjaar van 2020.
- ▶ Betalingen: opzet en bestaan van interne beheersmaatregelen is vastgesteld, een nadere opvolging van deze controle (ten aanzien van de transacties geregistreerd in het laatste deel van het boekjaar) zal worden uitgevoerd in het voorjaar van 2020.
- ▶ Personeel: opzet en bestaan van interne beheersmaatregelen is vastgesteld, een nadere opvolging van deze controle zal worden uitgevoerd in het voorjaar van 2020.
- ▶ Waterschapsbelasting: dit proces is grotendeels uitbesteed aan Noordelijk Belastingkantoor, nadere gegevensgerichte controle van de belastingopbrengsten wordt uitgevoerd in het voorjaar van 2020 op basis van de rapportages te verkrijgen van Noordelijk Belastingkantoor.

Onze indruk is dat nog immer sprake is van een hoge mate van controlebewustzijn en dat de interne beheersingsmaatregelen van voldoende niveau zijn.

Interne beheersing

Informatie en communicatie

Door middel van uw planning- en controlproducten wordt het bestuur periodiek geïnformeerd over de (financiële) begroting, voortgang en verantwoording. Los van het feit dat de jaarrekening ons controleobject is, nemen wij ook kennis van de overige planning- en controlproducten. In het kader van de natuurlijke adviesfunctie rapporteren wij u datgene dat ons opvalt en mogelijk tot fouten in de financiële verantwoording kan leiden.

Monitoring

Naar aanleiding van de najaarsrapportage 2019 zijn ons geen feiten of omstandigheden opgevallen die naar onze mening leiden tot een verhoogde kans op het ontstaan van fouten in de financiële verantwoording.

Bij het verkrijgen van inzicht in monitoringactiviteiten kunt u denken aan zaken als: periodieke interne evaluatie op de werking van beheersmaatregelen, werkzaamheden van de interne controleafdeling, de wijze waarop het management omgaat met de opvolging van bevindingen van de interne controle en externe accountants of adviezen van toezichthouders.

Wij zijn door u geïnformeerd over de monitoringactiviteiten die bedoeld zijn om vast te stellen of interne beheersmaatregelen effectief werken. Binnen uw organisatie worden periodiek verbijzonderde interne controles uitgevoerd door een interne controle functionaris. Dergelijke verbijzonderde interne controles zijn naar onze mening een goed middel om het zelf controlerend vermogen van de organisatie te waarborgen en (indien nodig) te vergroten.

Op basis van onze tussentijdse controle hebben wij vastgesteld dat de uitvoering van de werkzaamheden inzake de verbijzonderde interne controles conform planning zijn uitgevoerd.

Bijlage

Bijlage

Bepaling materialiteit

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming en de maximale materialiteitsgrens zoals opgenomen in het Controleprotocol 2018 hebben wij de materialiteit voor de controle voor de getrouwheid van de jaarrekening als geheel bepaald op 1% van de totale lasten. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Op basis van de begroting 2019 hebben wij deze bepaald op € 900.000.

Het rapporteringsbedrag, de maatstaf die geldt voor het rapporteren van fouten en onzekerheden, bedraagt € 90.000 voor fouten en € 270.000 voor onzekerheden.

Goedkeurings-tolerantie	Goed-keurend	Beperking	Oordeel-onthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	> 1 < 3%	–	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	> 3 < 10%	≥ 10%	–

Bijlage

WNT- Ontwikkelingen WNT wet- en regelgeving 2019

Ontwikkelingen Wet normering topinkomens 2019

Afkoop vakantiedagen

De minister heeft bepaald dat bij nader inzien het onverkort als onverschuldigd betaald aanmerken van de volledige afkoopsom van niet-opgenomen vakantiedagen, als daardoor het bezoldigingsmaximum wordt overschreden, tot onwenselijke effecten leidt. Dit in het bijzonder voor topfunctionarissen met een bezoldiging op of net onder het bezoldigingsmaximum. Door de WNT-normering kunnen zij niet of slechts beperkt gebruik maken van de mogelijkheid om bij beëindiging van het dienstverband (een deel van) het resterende vakantieverlof af te kopen.

Om te voorkomen dat topfunctionarissen hun vakantieaanspraak (volledig) moeten opgeven, maar tegelijkertijd ter voorkoming van afspraken over het opsparen van meerjarige vakantieaanspraken tot het einde van het dienstverband, geldt vanaf 2019 dat afkoop van niet-opgenomen vakantiedagen tot een bepaald maximum altijd is toegestaan. Dit maximum is ontleend aan de jaarlijkse vakantieaanspraak op grond van het Burgerlijk Wetboek. Het betreffende deel van de afkoopsom wordt niet als bezoldiging beschouwd, voor zover de uitbetaling daarvan tot overschrijding van het bezoldigingsmaximum zou leiden.

Ontwikkelingen Wet normering topinkomens 2020

Verhoging algemene bezoldigingsmaximum

Het algemene bezoldigingsmaximum wordt jaarlijks aangepast aan de loonontwikkeling bij de overheid in het voorgaande jaar. Voor 2020 is het algemeen bezoldigingsmaximum vastgesteld op € 201.000. Ook de bezoldigingsmaxima voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking zijn voor 2020 geïndexeerd. De eerste twaalf kalendermaanden mag de bezoldiging niet meer bedragen dan de som van € 26.800 per maand voor de eerste zes maanden en € 20.300 per maand voor de volgende zes maanden waarin de functie wordt vervuld. Het maximumuurtarief bedraagt vanaf 2020 voor de eerste twaalf kalendermaanden € 193.

Belangrijke aandachtsgebieden voor het Waterschap

Rechtmatigheidsverklaring door het dagelijks bestuur vanaf boekjaar 2021

Eventuele doorontwikkeling van de verbijzonderde interne controlefunctie ten behoeve van een rechtmatigheidsverklaring door het dagelijks bestuur in 2021

In deze management letter willen wij u graag informeren over de mogelijke wijziging van de reikwijdte van de accountantscontrole en de controleverklaring met ingang van de jaarrekening 2021. De jaarstukken 2021 dienen mogelijk een rechtmatigheidsverklaring van het dagelijks bestuur te bevatten. Deze verklaring betreft een zogenaamde expliciete rechtmatigheidsverklaring. Voor provincies en gemeentes staat deze wijziging overigens reeds vast, of deze wijziging uiteindelijk ook van toepassing zal zijn op waterschappen is op dit moment nog niet bekend.